

طرح درس ترمی درس «اصول و فلسفه تعلیم و تربیت» «دوره دکتری پرستاری»

ارائه: نیمسال اول ۹۶-۹۵

جلسه	موضوع آموزش	اهداف یادگیری	فهرست رئوس محتوا	روشهای تدریس	فعالیت‌های یادگیری	منابع
اول	تعریف و مفهوم فلسفه تعلیم و تربیت	دانشجویان بتوانند: (۱) فلسفه را تعریف نمایند (۲) فلسفه تعلیم و تربیت را تعریف نمایند. (۳) رابطه فلسفه را با تعلیم و تربیت تحلیل نمایند.	- مفهوم فلسفه - اهمیت فلسفه - مفهوم و تعریف تعلیم و تربیت - عناصر تعلیم و تربیت - برنامه درسی - تدریس - معلم - یادگیرنده - رابطه فلسفه با ابعاد تعلیم و تربیت	- سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ	- بحث و گفتگو - یادداشت برداری	- اوزمن، هوارد؛ کراور؛ سموئل. ام. (۱۳۷۹). مبانی فلسفی تعلیم و تربیت . ترجمه گروه علوم تربیتی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
دوم	مکاتب و آراء تربیتی	دانشجویان بتوانند: (۱) تفاوت مکاتب را با آرای تربیتی توضیح دهند. (۲) انواع مکاتب سنتی و معاصر تربیتی را نام برده و مختصر معرفی نمایند.	- مفهوم مکاتب تربیتی - مفهوم آراء تربیتی - انواع مکاتب سنتی تربیتی (ایده آلیسم، رئالیسم، طبیعت گرایی) - مکاتب معاصر (عملگرایایی، اگزستانسیالیسم، مکتب فراکنفورت و...)	- سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ	- مطالعه قبلی موضوع - بحث و گفتگو - یادداشت برداری	- نلر، جرج. (۱۳۷۷). آشنایی با فلسفه آموزش و پرورش . ترجمه فریدون بازرگان. تهران: سمت. - شریعتمداری، علی. (۱۳۸۹). اصول و فلسفه تعلیم و تربیت . تهران: امیرکبیر.
سوم	مکتب فلسفی ایده آلیسم تعلیم و تربیت	دانشجویان بتوانند: (۱) مفهوم ایده آلیسم را توضیح دهند. (۲) نظریه بنیانگذار مکتب ایده آلیسم (افلاطون) را توضیح دهند. (۳) ابعاد هستی شناسی، معرفت شناسی، ارزش شناسی ایده آلیسم را تحلیل نمایند.	- تعریف مکتب فلسفی- تربیتی - ایده آلیسم - تاریخچه ایده آلیسم - آرای افلاطون - هستی شناسی در ایده آلیسم - معرفت شناسی در ایده آلیسم - ارزش شناسی در ایده آلیسم	۱- کنفرانسی ۲- بحث گروهی ۳- پرسش و پاسخی	- مطالعه قبلی موضوع - ارائه کنفرانس - بحث - یادداشت برداری	- گوتک، جرالسد. (۱۹۹۷). مکاتب فلسفی و آراء تربیتی . ترجمه محمد پاک سرشت. تهران: سمت.

--	--	--	--	--	--	--

جلسه	موضوع آموزش	اهداف یادگیری	فهرست رئوس محتوا	روشهای تدریس	فعالیت‌های یادگیری	منابع
چهارم	مکتب فلسفی ایده‌آلیسم	دانشجویان بتوانند: ۱- دلالت و استلزامات آموزشی و تربیتی ایده‌آلیسم را در برنامه‌های درسی، تدریس رابطه معلم و یادگیرنده توضیح دهند. ۲) نموده‌های مکتب ایده‌آلیسم را در نظام تعلیم و تربیت ایران شناسایی کنند. ۳) آموزه‌های مکتب ایده‌آلیسم را نقد نمایند.	- استلزامات مکتب ایده‌آلیسم در - برنامه‌های درسی - روشهای تدریس - رابطه معلم و یادگیرنده - نظام آموزشی ایران	- بحث و گفتگو - پرسش و پاسخ	- مطالعه قبلی موضوع - بحث - یادداشت برداری - سؤال و تحلیل مسائل	- نقیب زاده، عبدالحسین. (۱۳۷۵). نگاهی به فلسفه آموزش و پرورش . تهران: طهوری
پنجم	مکتب فلسفی رئالیسم و تعلیم و تربیت	دانشجویان بتوانند: ۱) رئالیسم فلسفی را تعریف کنند. ۲) تفاوت رئالیسم سنتی را با رئالیسم جدید توضیح دهند. ۳) آرای ارسطو را بعنوان بنیانگذار رئالیسم سنتی توضیح دهد. ۴) آرای فرانسیس بیکن را توضیح دهد. ۵) ابعاد فلسفه رئالیسم (هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی) را شرح دهد. ۶) استلزامات تربیتی رئالیسم را تحلیل نماید. ۷) فلسفه تربیتی رئالیسم را با ایده‌آلیسم مقایسه نماید. ۸) نموده‌های فلسفه رئالیسم را در نظام آموزش ایران شناسایی و تحلیل نماید. ۹) فلسفه رئالیسم را نقد نماید.	- مفهوم رئالیسم - آرای ارسطو - فرانسیس بیکن - ابعاد فلسفی رئالیسم، هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی - رئالیسم و برنامه درسی - رئالیسم و روشهای تدریس - رئالیسم و رابطه معلم و یادگیری	- کنفرانسی - بحث و گفتگو - پرسش و پاسخ	- مطالعه قبلی موضوع - ارائه کنفرانس - بحث - سوال و تحلیل - یادداشت برداری	- Currieulum Development in Nursing. Leana R uys and Nomthandazo S Gwele. 2005. - مقالات و کتب انگلیسی مرتبط
جلسه ششم	رئالیسم خداپاورانه و تعلیم و تربیت	دانشجویان بتوانند: ۱) رئالیسم خداپاورانه را توضیح دهند. ۲) نظریات توماس آکونیا را توضیح دهند. ۳) دلالت‌های ضمنی رئالیسم خداپاورانه را در تعلیم و تربیت شناسایی کنند. ۴) تفاوت مکتب فلسفی رئالیسم را با رئالیسم خداپاورانه شناسایی کند. ۵) نسبت فلسفه اسلامی را با فلسفه رئالیسم خداپاورانه شناسایی کند.	توماس آکونیا: بنیانگذار واقع‌گرایی خداپاورانه - دلالت‌های ضمنی رئالیسم خداپاورانه - مبانی فلسفی و کلامی تومیسم - دلالت‌های تربیتی تومیسم - رابطه معلم و یادگیرنده در مکتب تومیسم	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث و گفتگو	- مطالعه قبلی موضوع - گوش دادن - یادداشت برداری - بحث	

منابع	فعالیت‌های یادگیری	روش‌های تدریس	فهرست رئوس محتوا	اهداف یادگیری	موضوع آموزش	جلسه
	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه قبلی موضوع - ارائه کنفرانس - مشارکت در بحث - پرسش و پاسخ - یادداشت‌برداری 	<ul style="list-style-type: none"> - کنفرانس - پرسش و پاسخ - بحث و گفتگو 	<ul style="list-style-type: none"> - طبیعت‌گرایی و تعلیم و تربیت - روسو و آرای تربیتی او - مضامین طبیعت‌گرایانه تعلیم و تربیت - طبیعت و طبیعی - معرفت‌شناسی، هستی‌شناسی و ارزش‌شناسی در مکتب طبیعت‌گرایانه - برنامه‌های درسی، روش‌های تدریس و رابطه معلم و یادگیرنده 	<p>دانشجویان بتوانند:</p> <ol style="list-style-type: none"> (۱) مفهوم طبیعت‌گرایی را توضیح دهند. (۲) نظریه ژان ژاک روسو را بعنوان بنیانگذار طبیعت‌گرایی شرح دهند. (۳) اهمیت نظریه روسو را در تعلیم و تربیت نو تحلیل نمایند. (۴) معرفت‌شناسی، هستی‌شناسی و ارزش‌شناسی فلسفه طبیعت‌گرایی را شرح دهند. (۵) استلزامات تربیتی طبیعت‌گرایی را در برنامه‌های درسی، روش‌های تدریس و رابطه معلم و یادگیرنده شناسایی کنند. (۶) فلسفه تعلیم و تربیت طبیعت‌گرایانه یا ناترالیسم را نقد کنند. 	<p>طبیعت‌گرایی (ناترالیسم) و تعلیم و تربیت</p>	<p>جلسه هفتم</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه قبلی درس - ارائه کنفرانس - بحث و گفتگو - سوال و پاسخ - یادداشت‌برداری 	<ul style="list-style-type: none"> - کنفرانسی - سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ 	<ul style="list-style-type: none"> - عملگرایی، پراگماتیسم - جان دیوئی: بنیانگذار مکتب فلسفی عملگرایی - آثار برجسته فلسفی و تربیتی دیوئی - مبانی فلسفی آزمایش‌گرایی - ارگانیسم و محیط - معرفت‌شناسی آزمایشی دیوئی - ارزش‌شناسی - آموزش و پرورش به مقابله نگرهداری و بازسازی - مدرسه و جامعه - جامعه دموکراتیک - بازسازی تجربه و تعلیم و تربیت - رشد بعنوان هدف آموزش 	<p>دانشجویان بتوانند:</p> <ol style="list-style-type: none"> (۱) مفهوم عملگرایی یا پراگماتیسم را توضیح دهند. (۲) نظریه جان دیوئی را توضیح دهند. (۳) آثار برجسته جان دیوئی را نام ببرند. (۴) مبانی فلسفی آزمایش‌گرایی را شرح دهند. (۵) معرفت‌شناسی، هستی‌شناسی و ارزش‌شناسی را در پراگماتیسم توضیح دهند. (۶) دلالتها و استلزامات تربیتی پراگماتیسم را توضیح دهند. (۷) مفاهیم عمل کامل اندیشه، آزادی، مدرسه و جامعه، دموکراسی و تجربه را در آراء جان دیوئی توضیح داده و اهمیت آنها را تحلیل نمایند. (۸) مفهوم بازسازی تجربه و تعلیم و تربیت را توضیح دهند. (۹) نمودهای فلسفه تربیتی پراگماتیسم را در نظام آموزشی ایران شناسایی کنند. (۱۰) نظریه فلسفی پراگماتیسم را نقد نمایند. 	<p>پراگماتیسم (عملگرایی) و تعلیم و تربیت</p>	<p>جلسه هشتم</p>

جلسه	موضوع آموزش	اهداف یادگیری	فهرست رئوس محتوا	روشهای تدریس	فعالیت‌های یادگیری	منابع
نهم	اگزیتانسیالیسم و تعلیم و تربیت	دانشجویان بتوانند: (۱) اگزیتانسیالیسم را شرح دهند. (۲) خلاصه‌ای از نظریات فلاسفه اگزیتانسیالیسم از جمله سوران کی یرکه کارد و ژان بل سارتر را توضیح دهند. (۳) مفهوم واکنش ضد علمی را شرح دهند. (۴) دلالت‌های ضمنی اگزیتانسیالیسم را برای تعلیم و تربیت امروز شرح دهند. (۵) معرفت‌شناسی اگزیتانسیالیستی را شرح دهند. (۶) هستی‌شناسی و ارزش‌شناسی را در این مکتب شرح دهند. (۷) برنامه درسی، روشهای تدریس، و رابطه معلم و یادگیرنده در فلسفه تربیتی اگزیتانسیالیسم را شرح دهند. (۸) مبانی مکتب فلسفی اگزیتانسیالیسم را نقد نمایند.	- اگزیتانسیالیسم - فیلسوفان اگزیتانسیالیست - سورن کی یرکه گارد - ژان پل سارتر - بحران جامعه توده دار - رد نظامها و واکنش ضد علمی - هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی - روانشناسی انسان گرایانه - دلالت‌های تربیتی اگزیتانسیالیسم - برنامه درسی، تدریس و رابطه معلم و شاگرد - کلاس درس باز	- کنفرانسی - سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ	- مطالعه قبلی درس - ارائه کنفرانس - بحث و گفتگو - سوال و پاسخ - یادداشت‌برداری	
دهم	مدرنیسم و پست مدرنیسم	دانشجویان بتوانند: (۱) مفهوم و زمینه‌های ظهور مدرنیته را شرح دهند. (۲) مفهوم و زمینه‌های ظهور پست مدرنیسم را شرح دهند. (۳) دلالت‌های آموزشی و تربیتی مدرنیسم را توضیح دهند. (۴) دلالت‌های تربیتی پست مدرنیسم را شرح دهند. (۵) مدرنیته را با پست مدرنیسم مقایسه کنند.	- مفهوم مدرنیسم - زمینه‌های ظهور مدرنیسم - ابعاد مدرنیسم - نظریه اثبات‌گرایی - دستاوردهای مدرنیسم - مدرنیسم و تعلیم و تربیت - مفهوم پست مدرنیسم - نظریه تفسیری در معرفت‌شناسی - پست مدرنیسم و تعلیم و تربیت	- سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ	- مطالعه قبلی - مشارکت در بحث - پرسش و پاسخ	

منابع	فعالیت‌های یادگیری	روشهای تدریس	فهرست رئوس محتوا	اهداف یادگیری	موضوع آموزش	جلسه
	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه قبلی - مشارکت در بحث - پرسش و پاسخ 	<ul style="list-style-type: none"> - سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ 	<ul style="list-style-type: none"> - تعریف نظریه - نظریه در علوم تجربی - نظریه در علوم انسانی - نظریه‌های انشاقی، عکس‌العملی، و برآمده از عمل - روشهای تولید نظریه در تعلیم و تربیت - نظریه‌های هنجاری و توصیفی 	<p>دانشجویان بتوانند:</p> <ol style="list-style-type: none"> (۱) نظریه را تعریف کنند. (۲) تفاوت نظریه در علوم انسانی را با نظریه در علوم تجربی مقایسه کنند. (۳) روشهای تولید نظریه در تعلیم و تربیت را شرح دهند. (۴) نظریه های هنجاری را با توصیفی مقایسه کنند. 	نظریه‌های تربیتی	یازدهم
	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه قبلی موضوع - مشارکت در بحث - پرسش و پاسخ - یادداشت برداری 	<ul style="list-style-type: none"> - پیش‌سازمان دهنده - بحث گروهی - پرسش و پاسخ 	<ul style="list-style-type: none"> - نظریه‌ی تربیتی ماهیت‌گرایی - نظریه‌ی تربیتی یادگیری - نظریه‌ی پیشرفت‌گرایی - نظریه‌ی بازسازی اجتماعی 	<p>دانشجویان بتوانند:</p> <ol style="list-style-type: none"> (۱) نظریه‌های رایج تعلیم و تربیت را نام ببرند. (۲) نظریه، ماهیت‌گرایی، پایدارگرایی، پیشرفت‌گرایی و بازسازی اجتماعی را توضیح دهند. 	انواع نظریه‌های تربیتی	دوازدهم
	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه قبلی موضوع - مشارکت در بحث - پرسش و پاسخ - یادداشت برداری 	<ul style="list-style-type: none"> - پیش‌سازمان دهنده - بحث گروهی - پرسش و پاسخ 	<ul style="list-style-type: none"> - نظریه انتقادی در تعلیم و تربیت - نظریه پدیدارشناسانه در تعلیم و تربیت - نظریه زیبایی‌شناسانه در تعلیم و تربیت 	<p>دانشجویان بتوانند:</p> <ol style="list-style-type: none"> (۱) نظریه انتقادی در تعلیم و تربیت را شرح دهند. (۲) نظریه پدیدارشناسانه در تعلیم و تربیت را شرح دهند. (۳) نظریه زیبایی‌شناسانه در تعلیم و تربیت را شرح دهند. 	انواع نظریه‌های تربیتی	سیزدهم
	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه قبلی موضوع - مشارکت در بحث - پرسش و پاسخ - یادداشت برداری 	<ul style="list-style-type: none"> - پیش‌سازمان دهنده - بحث گروهی - پرسش و پاسخ 	<ul style="list-style-type: none"> - تعریف و مفهوم اصول تعلیم و تربیت - انواع اصول تعلیم و تربیت - تعریف مبانی تعلیم و تربیت - انواع مبانی تعلیم و تربیت 	<p>دانشجویان بتوانند:</p> <ol style="list-style-type: none"> (۱) اصول تعلیم و تربیت را تعریف کنند. (۲) اصول تعلیم و تربیت را نام برده و شرح دهند. (۳) مبانی تعلیم و تربیت را شرح دهند. (۴) تفاوت اصول را با مبانی تعلیم و تربیت توضیح دهند. 	اصول تعلیم و تربیت	چهاردهم

منابع	فعالیت‌های یادگیری	روشهای تدریس	فهرست رئوس محتوا	اهداف یادگیری	موضوع آموزش	جلسه
	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه قبلی موضوع - مشارکت در بحث - پرسش و پاسخ - یادداشت برداری 	<ul style="list-style-type: none"> - پیش‌سازمان دهنده - بحث گروهی - پرسش و پاسخ 	<ul style="list-style-type: none"> - اصول در تعلیم و تربیت اسلامی - مبانی تعلیم و تربیت اسلامی - مؤلفه‌های تعلیم و تربیت اسلامی - ویژگی‌های دانشگاه اسلامی - برنامه‌های درسی، روشهای تدریس و رابطه معلم و یادگیرنده در تعلیم و تربیت اسلامی - مؤلفه‌های دانشگاه اسلامی 	<p>دانشجویان بتوانند:</p> <p>(۱) اصول تعلیم و تربیت اسلامی را شرح دهند.</p> <p>(۲) مبانی تعلیم و تربیت اسلامی را توضیح دهند.</p> <p>(۳) دلالت‌های ضمنی فلسفه تربیتی اسلام را در برنامه‌های درسی، روشهای تدریس و رابطه معلم و یادگیرنده توضیح دهند.</p> <p>(۴) مؤلفه‌های دانشگاه اسلامی را شرح دهند.</p>	اصول و مبانی تعلیم و تربیت اسلامی	پانزدهم
	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه قبلی موضوع - مشارکت در بحث - پرسش و پاسخ - یادداشت برداری 	<ul style="list-style-type: none"> بحث و گفتگو 	<ul style="list-style-type: none"> - تاریخچه سند تحول - اهمیت سند تحول - مؤلفه‌های سند 	<p>دانشجویان بتوانند:</p> <p>(۱) براساس آموخته‌های خود نکات برجسته سند تحول را شناسایی کنند.</p> <p>(۳) سند تحول را نقد کنند.</p>	بررسی مبانی نظری سند تحول نظام آموزشی ایران	شانزدهم